

TYM-
yhteistoimintamallin
rakentuminen
yhteistyösopimusten
näkökulmasta

Peppi Saikku

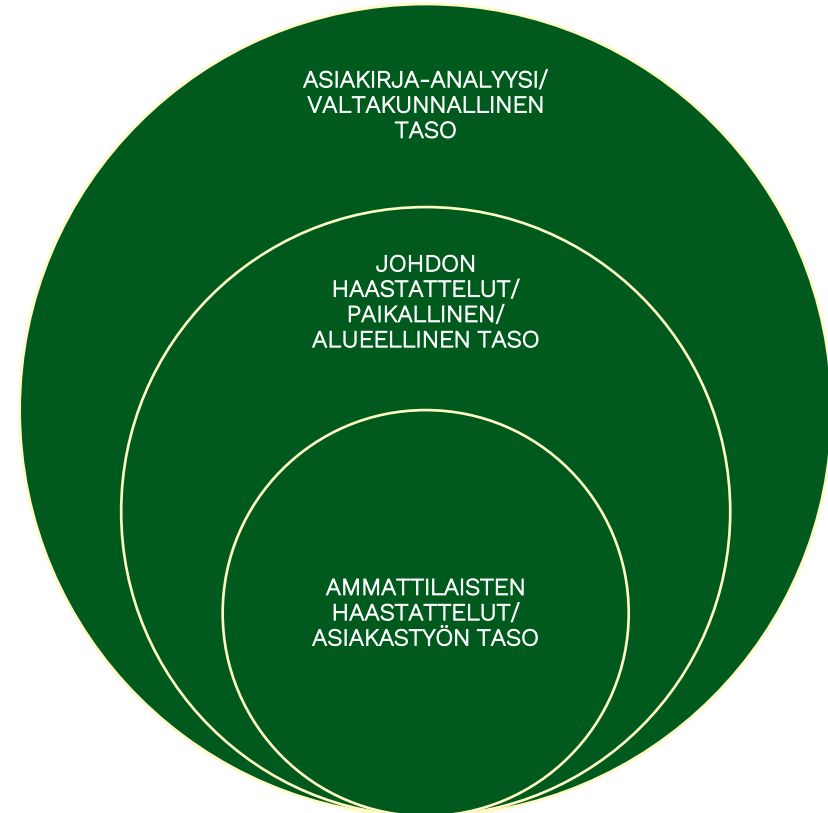
Terveiden ja
hyvinvoinnin laitos

9.2.2026 Työikäisten sote-palvelujen ja
aikuissosiaalityön tietoorumi

Tutkimus: Palvelujen ja etuuksien koordinaatio hyvinvointi- ja työllisyysalueiden sekä Kelan yhdyspinnalla (2025-2027)

- Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa tietoa heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden palvelujen ja etuuksien koordinaatiosta uusissa hallinnollisissa rakenteissa
- Tutkimuksen kohteena on uusi työllistymisen edistämisen monialaisen tuen yhteistoimintamalli (TYM), jossa ovat mukana keskeiset työttömien palveluista ja etuuksista vastaavat tahot

Yhteistoimintamallin rakentuminen sopimusten näkökulmasta

- Aineistot: TYM-yhteistyösopimukset (n=30), lisäksi päätösasiakirja-aineistoa
- Kysymykset:
 - Miten yhteistoimintamallia/ TYM-verkostoja muodostetaan eri puolilla maata?
 - Millaisia muutoksia toiminnan organisoitumisessa on TYP-toimintaan verrattuna?
 - Millaisia eroja toimintamallissa on eri alueiden/ verkostojen välillä (johtaminen, tavoitteet, henkilöstö, palvelut)?

MALLISOPIMUS JA OHJEET TYÖLLISTYMISTÄ EDISTÄVÄN MONIALAISEN TUEN YHTEISTOIMINTAMALLISTA ([Kuntaliitto 2024](#))

- 1 Sopimuksen tarkoitus
- 2 Sopijaosapuolet
- 3 Toimialue
- 4 Yhteistoimintamallin johtoryhmä
- 5 Tavoitteet
- 6 Palvelun järjestämisen tavat
- 7 Yhteistoimintamallilla tarjottavat palvelut
- 8 Henkilöstö
- 9 Organisointia johtava henkilö ja tehtävät
- 10 Yhteistoimintamallin kustannukset
- 11 Monialaisen yhteistoimintamallin asiakastietoaaineisto ja -järjestelmä
- 12 Sopimuksen voimassaolo ja muuttaminen

TYM-verkostot

- 1) Hyvinvointialue ja työllisyysalue yhtenevät ja yksi verkosto (n=5)
 - 2) Hyvinvointialueella on useampi työllisyysalue ja niitä vastaavat verkostot (n=10)
 - 3) Hyvinvointialueella useampi työllisyysalue ja yksi verkosto (n=4)
 - 4) Hyvinvointialueella useampi työllisyysalue ja yhdisteltyjä verkostoja (n=2)
 - 5) Hyvinvointialueella yksi verkosto ja työllisyysalue, mutta alueet eivät ole yhtenevät (n=1)
- 9 TYM-verkostoa vastaa aiempia TYP-verkostoja
 - Muutoksia:
 - Aiempi verkosto jakaantunut kahtia
 - Aiempia verkostoja yhdistelty
 - Perustettu uusia verkostoja
 - Yksittäisiä kuntia siirtynyt verkostojen välillä
 - Uudet työllisyysalueet vaikuttaneet organisoitumiseen

Johtaminen

- Johtoryhmien (n=24) koossa paljon vaihtelua (3-19 jäsentä), ka. 8
 - Työvoimaviranomainen ka. 5 (vv. 1-17), hyvinvointialue ka. 2 (vv. 1-4), Kela ka. 1 (vv. 1-2)
 - Työvoimaviranomaisen edustus: työllisyysalue/ kunnat/ molemmat
 - Hyvinvointialueelta useimmiten edustus sekä sosiaali- että terveystieteiltä (n=17)
 - Kelasta alueelliset yhteyshenkilöt
- Johtavat henkilöt
 - Erilaisia nimikkeitä, kuten TYM-koordinaattori, TYM-johtava henkilö, TYM-johtaja, verkostopäällikkö
 - Palvelupäällikkö yleisin taustanimike/ työvoimapalvelut
 - Tehtävien määrittelyn tarkkuus eroaa sopimuksissa

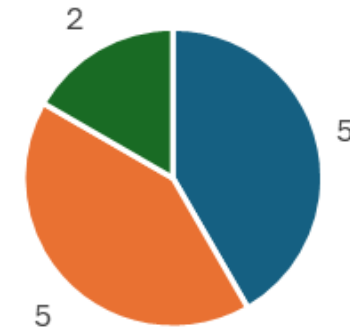
Tavoitteet

- Yhteistoiminnan tavoitteet määritelty sopimuksissa yleisellä tasolla
- Vain 5 sopimuksessa tavoitteet määritelty tarkemmin, liittyvät mm.:
 - Palveluprosessiin, esim. palvelutarpeen arvioinnin käynnistyminen viiveettä
 - Palveluiden kehittämiseen, esim. palveluiden monipuolisuuden lisääminen
 - Asiakastarpeisiin vastaamiseen, esim. työkyvyn tuen tarpeisiin vastaaminen
- Vain yhdessä sopimuksessa oli määritelty tarkemmin kohderyhmää

Henkilöstö

- Työvoimaviranomainen, hyvinvointialue ja Kela osoittavat monialaisen tuen yhteistoimintamalliin riittävät henkilöstöresurssit, joiden riittävyys tarkastetaan vähintään vuosittain
- Henkilöstöresursseissa vaihtelua verkostojen välillä
- Eroja myös siinä, kuinka suuri osa hyvinvointialueen kokonaisresurssista kohdentuu terveydenhuoltoon (12-34 %)

Henkilöstöresurssien jakautuminen
TYM-verkostoissa (n=12)

- Työllisyysalueen ja hvan osoittamat henkilöresurssit suunnilleen yhtä suuret (< 5 % ero)
- Työllisyysalue osoittanut enemmän resursseja suhteessa hva (> 55 %)
- Hva osoittanut enemmän resursseja suhteessa työllisyysalueeseen (> 55 %)

Palvelut

- Sopimusten välillä eroja, kuinka tarkasti yhteistoimintamallissa tarjottavat palvelut on kuvattu
 - TYM-lain mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut, julkiset työvoimapalvelut, Kelan kuntoutuspalvelut ja etuusneuvonta
- Ei velvoitetta yhteiseen toimipisteeseen
 - ”Palvelua tarjotaan työllisyysalueiden lähipalvelupisteiden yhteydessä sekä etäyhteysvälineillä, monialaista palvelua voidaan tarjota myös muissa hyvinvointialueen, Kelan sekä kuntien tai palveluntuottajien tiloissa”
 - Yhteispalvelupisteillä näytetään tarkoittavan lähinnä mahdollisuutta yhteisiin tapaamisiin, ei yhdessä työskentelyä
 - Pyrkimys lähipalveluun työvoima- ja sosiaalipalvelujen osalta tulee esille useammassa sopimuksessa

Yhteenveto ja pohdinta

- TYM-verkostojen rakentamisessa uusilla työllisyysalueilla ollut suuri merkitys
- Yhteistoimintamallin organisoitumisessa on paljon vaihtelua
 - Vrt. huomiot TYP-toiminnasta esim. [Rajavaara ym. 2019](#); [Saikku 2022](#); [VTV 2023](#); [Vogt ym. 2024](#)
- Työvoimaviranomaisen painoarvo on kasvanut
- Yhteistoiminnan kohderyhmää ei ole määritelty, tavoitteet ovat yleisellä tasolla
- Sopimukset avaavat yhden näkökulman yhteistoimintamalliin

Kiitos

peppi.saikku@thl.fi
sanna.blomgren@thl.fi